Ն॰ 4234 1879, ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 14 ՀՈՒՄԱՍ. ԵՒՐՄԻՆԻ ՍԷՆԷ ԱԼԱՖՐԱՆԿԱ, 26 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ ՀՈՒՄԱՍ. Ն॰ 4234

ԳԻՆԸ ԹԵՐԹԻ

Իսթանպոլ իչի՝
Պիր սէնէ, մէճիմիյէ 10
Ալթը այ, » 5
Իւչ » » 2 ½

Թաշրալար իչին
Պիր սէնէ, մէճիմիյէ 12
Ալթը այ, » 6
Իւչ այ, » 3

Բոսթա իւճրէթի պիզէ այիա տիր։

Պիր նիւսխէ 40 փարա մէթալիք

Անատոլուի Էֆքեար

ԻԼԱՆԼԱՐ

Պիրինճի տէֆա իչին ու թրրը 3 ղ.
Իքինճի » » » 2 »
Իւչիւնճիւ » » » 1 »

Իլան սրբասքնա գունուլմասան իլանաթ ու ինթարաքը սաթրը 5 ղ.

Մէքթուպլար կ. Թ. Փանոսեան իմինէ եազրլրը։

Իսթանպոլտա, Գալաթատա Բէնիշէնպիհ-պազարբնա Մեքի խանընտա Ն. 41։

ՄԻԻՆԱՏԻ ԷՐՃԻԵԱՆ

ՄՈՒՀԱՐՐԷՄ 1՝ ՀԱՄԱՐ 1297 ԹՐԻՆԻ ԷՎՎԷԼ 12 1890

ԹԷԼԷԿՐԱՖԻՅԷ

ԱԺԱՆՍ ՀԱՎԱՍ

Բարիս, 24 դեկտ.

Միւսիւ Սալէմէլ Լագուը, պաղը էսպապը սբհհիէտէն տօլաեը հէյեէթը վիւքէլաեա տախիլ օլմադ իսթէմէեօր։

Միւսիւ Ֆրիսինէէնին մուավէնէթի իլէ եէնի պիր հէյեէթը վիւքէլա թէշքիլ օլընաճաղը զանն օլընբեօր։

ԱԺԱՆՍ ՐԷՕՑԹԸՐ

Լօնտրա, 25 դեկտ.

Մէվլուդ մահէլլերտէ սէօյլէնտիկինէ կէօրէ, էքսէր մէսայիլի մուալլագանքն վէխամէթի տէրքեար իսէ տէ, բօլիթիգաճա պիր իթիլաֆը էֆքեար վուգու պուլաճաղը զանն օլընբը։

Լօնտրա, 24 դեկտ.

Պալա Հիսարբն, Քեապուլ էրպապը իսլիթիալը թարաֆքնան զապթ օլընաբզընա տայիր օյան շաեա բէսմի պիր խապէր իլէ թասդիգ օլընմամբշ տբր. պինանէն ալէյհ, շահայի մէզքիւրե սահիհ օլմասբզը զանն օլընբեօր։

Սթէնտբրա զաղէթասբնէն Վիէննատան ալբպ նէշր իլէսիլի պիր թէլէկրաֆնամէեէ կէօրէ, Կօսինէ վէ Բլէվա մէսէլէսինին հալլինի, Ավթրիա հիւքիւմէթի բէք արզու իտիեօր իմիշ. չունքի մէսէլէյի մէզքիւրէնին հալի իչին իլբ պահարա ինթիզար իտիլիր իսէ, Արնավուտարա գարշը սիլահ իսթիմալի իչին Գարատաղբլարա միասատէ իտիրմիշ օլաճաղընտան, պու թէէխիւբ մուխաթաբատան խալի տէյիլ տիր։

Կօսինէ վէ Բլէվանբն պիր սաաթ էվվէլ Դարատաղա թէսլիմի իչին Ավթրիա տէվլէթի թարաֆքնան Պաղը Ֆելիէ պաղը թէպլիղաթը ճէտիտէ իճրա իտիրմիշ օլաճաղընու մէզքիւր Մթէնտբրա զաղէթասը սուրէթը մէվուզէտէ պէեան իտիեօր։

Քալիւթատան այրնան խապէրլէրէ կէօրէ, ժէնէրալ Բօպէրթսէ իմոատ վէ մուավէնէթ իրսալի իչին եօլլար տայնա աչզդ պուլընմադտա տբր։

Դապիլէլերին պիր չօգ բուէսասը. Ինկիլիզլերէ իգհարը մուհապէթ իտէճէքլէրինէ տայիր թէէմինաթ վիրմիշլէր տիր։

Ս. Բէթրսպուրկ, 24 դեկտ.

Միւսիւ Նօվիգօֆ Բուսիանբն Տէրիսատէթ սէֆարէթինէ թայինին օլընմիշտբր։

Միւսիւ տ'Ոսլրիլ, տէվլէթը միւշարիէյհանբն Պերլին սէֆարէթինտէ գալաճագ տբր։

Կօսինէ վէ Բլէվանբն, Դարատաղա թէսլիմի իչին Ավթրիա տէվլէթի թարաֆքնան Պաղը Ֆելիէ պաղը թէպլիղաթը ճէտիտէ իճրա իտիրմիշ օլաճաղընու մէզքիւր Մթէնտբրա զաղէթասը սուրէթը մէվուզէտէ պէեան իտիեօր։

Քալիւթատան այրնան խապէրլէրէ կէօրէ, ժէնէրալ Բօպէրթսէ իմոատ վէ մուավէնէթ իրսալի իչին

կէօնտէրմէսինի թէհտիտ եօլու էմ ելթմիշլէր տիր։

Ատաբազարէն հետևալ եղեռնական դէպքը կը հաղորդեն մեզ . . . Խմբագիր,

Կը փութամ՝ձեզ հաղորդել ոճրագործութեան սարսափելի դէպքը, որ տեղի ունեցաւ երէկ դեկտ. 3 ին քաղաքիս կառավարութեան Դուռը, որուն հեղինակն հանդիսացաւ Զէրքէզ զինուոր մը։ Երէկ երկուշաբթի ըլլալուն առթիւ տեղւոյս ըստ սովորութեան Բազարին մասնաւոր օրն ըլլալով, բնականաբար աւելի բազմութիւն մը կար տեղային իշխանութեան պաշտօնավայրը։ Սոյն միջոցին որ դրէթէ ժամը 7 ն էր վերնայարկը սրահին բազմութեան մէջէն, վերոյիշեալ դաղանաբարոյ Զէրքէզ զինուորը չկարենալով յագուրդ տալ իր ոխակալութեան զոր ունի եղեր ուրիշ երկու Զէրքէզ պէյերուն վրայ ինդրոյ մը նկատմամբ (ինդրոյն պարագայները ստոր թուել աւելորդ կը համարիմ) յանկարծ կը հանէ վեց հարուածեանը, և չարաչար կերպով կը վիրաւորէ այն երկու պէյերը որ տրիւնաթաթախ վիճակի մէջ սրահին վրայ կիյնան։

Ահա փոթորիկ մ՚է կսկսի պաշտօնատան մէջ, գայմագամ պէյը հանդերձ Զէրքէզ Դանպօլաթ պէյին սենեակին մէջ շուարած, պաշտօնեայք ինչ ընելին մոռցած, ժողովուրդը եղելութիւնը լսելով ահ ու դողի մէջ կը խառնի կառավարութեան դրան առջև։ Ի՞նչ կը տեսնես, քստմնելի տեսարան մը, ոճրագործ զինուորը դաշոյնը ձեռքը բռնած մահ կսպառնայ շուրջանակի, կը վազէ դայմագամ պէյին սենեակին վրայ, որուն դուռը դոց գտնալով կսկսի ուժգնակի աքցել. դայմագամ պէյը և վերոյիշեալ Զէրքէզ Դանպօլաթը յուսահատ կը դիմակալեն. դուռը բացուելու միջոցին րէտիֆի զօրաց հաղարապետ Սէրվէթ էֆէնտին եւ հարիւրապետ Օսման պէյը վրայ կը հասնին, վերջապէս լիաբուռն զօրութեամբ հազիւ կարող կըլլան վայրենի զինուորը ձերբակալել եւ խոկոյն շղթան զարնելով բանտը դնելու, որ կը գոչէր ահագին «ալ հոգս չէ եթէ մեռնիմ, բաւական է որ վրէժս առի»։ Ժողովուրդը քիչ մը կը ցրուի, գայմագամ պէյի հրամանաւ բժիշկը կը կանչուի, որ երկու ժամ աշխատելէն վերջ, անկարող կըլլայ հարուածի դնդակներն հանել վիրաւորեալ Զէրքէզ պէյերուն միոյն կողէն եւ միւսին թեւէն։

Վիրաւորեալը խնամուելու համար մասնաւոր տեղ մը կը փոխադրուին սայլերով։ Առ այժմ հարուածը մահաւոր կերեւի։

Հայրենիք

ՄՈՒՇԻՆ

. . . Խմբագիր։

Մինչդեռ մէկ կողմէն Բ. Դուռը բարենորոգման համար յատուկ քննիչներն կարդելով այս կողմերն կը ղրկէ, որպէս զի չարութիւններն միանգամայն ջնջուին երկրէն, ժողովուրդն ապահով միճակ մը վայելէ. բայց ընդհակառակն այս կողմերն Հայ ժողովուրդն չարագործաց անդութ մանգաղին ճարակ կըլլան . . .

1879 6 հոկտ. Դիւնտէմիր գիւղն որ Կարնոյ եւ Մշոյ մէջ տեղն է, երբ Հայեր 13 տաւարներով մէկտեղ յիշեալ գիւղէն կելլեն, Շեխասուֆ բսուած գիւղ երթան առաստաղի համար խոշոր փայտեր բերելու, Աղտեղատ գիւղի ճանապարհին մէջ քիւրտերն դարանեալ ատոնց վրայ կը յարձակին, Հայեր փախչելով քիւրտերն եռեւէն մինչեւ Պաղչայ բսուած լեռը (որ Մուշէն 6 ժամ հեռի է) կը բռնեն, կըսկսին ահռելի կերպով մը յոչնչել ոչ ատ. կը թողուն ո՛չ ձեռք եւ ո՛չ գլուխ այդպէս անգթութեամբ չարչարելով կըսպաննեն եւ յետոյ միանգամայն տաւարներն կը տանին . . .։

Ազնիւ Տէր, այս միջոցիս չարագործներն աշխատաւոր Հայ հպատակներն անընդհատ կը չարչարեն եւ կըսպաննեն, ո՛չ միայն անպատիժ կը մնան, այլ եւ իրենց ապօրինաւոր եւ վնասակար ընթացից մէջ կը քաջալերուին։ Ահաւասիկ իրողութեան կենդանի օրինակ մը որուն ականատես եղած եմ, ո՛չ միայն ես այլ շատերն։ Տեղւոյս թիւրքերէն Պիթլիսցի Սիմէօն անուն Հայ վաճառականին Խաչ շուկայի մէջ Հայհոյուիլ . . . եւն եւն, եւ մէկ խօսքով այս միջոցիս Մշոյ ժողովրդեան վիճակ խիստ անտանելի է, օր չկայ որ բռպանութիւն, գաղանութիւն եւ այլ բարոյական զեղծումներն իգործ չդրուին։ . . . ։

28 հոկտ. Կարնոյ վեմ. քննիչներն ի Մուշ մուտ գործին. կը յուսայ Տարօնոյ ժողովուրդն դարձեալ այս նորեկ քննիչաց վրայ, այդ անատնելի կացութենէն զիրենք ազատելու։ 2 նոյեմ. առաջին ժողովքերին տեղւոյս ընդհանուր մէճլիսներով. արդիւնք դեռ յայտնի չէ։ Տէր կը խօսանամ յանկարդ նամակաւ մը այդ նորեկ քննիչաց արդիւնքը Ձեր . . . հաղորդել։

Մնամ սիրելի ազգիս փրկութեան ցանկացող, Մկրտիչ Պոլատ

1879 6 նոյ.

ի Մուշ (Հայրենիք)

ԹԷՎՃԻՀԱԹ

Ֆէզան միթէսարրբֆլըղը, ձէպէլի Ղարպիեէ միթէսարրբֆը սապրդ Ֆայիզ էֆէնտիեէ.

Ձէպէլի Ղարպիեէ միթէսարրբֆլըղը, Ֆէզան միթէսարրբֆը սապրդ Ալի պէյէ.

Գոսօվա վիլաեէթի ճէլիլէսի տախիլինտէ քեային Եէրաչէվօ գաղասը գայմագամլըղը, Թրէպլին գայմագամը Սալիհ Միւնիր պէյէ.

Ատանա վիլաեէթի ճէլիլէսի տախիլինտէ քեային Մէրսին գաղասը գայմագամլըղը, Կաղա գայմագամը սապրդ Ահմէտ Համտի էֆէնտիեէ.

Սէլանիք վիլաեէթի ճէլիլէսի տախիլինտէ վաղը Քէօբրիւլիւ գաղասը գայմագամլըղը, Վիտինէ գայմագամը սապրդ Բիւշրի էֆէնտիեէ.

Պաղտատ վիլաեէթի ճէլիլէսի տախիլինտէ քեային Զիպար գաղասը գայմագամլըղը, վէ քեայէթինտէ պուլունան Մէհէմմէտ պէյէ.

Գոսօվա վիլաեէթի ճէլիլէսի տախիլինտէ քեային Դարէթօվօ գաղասը գայմագամլըղը, Քէսրուն գայմագամը էսպագ Մէհէմմէտ Սապրի էֆէնտիեէ.

Սուրիեէ վիլաեէթի ճէլիլէսի տախիլինտէ քեային Սէլթ գաղասը գայմագամլըղը, Ձէպէլի Տիւզ գայմագամը սապրդ Մէհէմմէտ Թահիր էֆէնտիեէ.

Այտըն վիլաեէթի ճէլիլէսի տախիլինտէ քեային Պօղաեիւք գաղասը գայմագամլըղը, Ագհիսար գայմագամը սապրդ Հիւսնի էֆէնտիեէ.

Վիլաեէթի մէզքիւրէ տախիլինտէ քեային Ագհիսար գայմագամլըղը, Պօղաեիւք գայմագամը սապրդ Նաֆիզ էֆէնտիեէ.

Սէլանիք վիլաեէթի ճէլիլէսի տախիլինտէ քեային Լօտինէ գաղասը գայմագամլըղը, Քիրիլի գայմագամը սապրդ Մուրատ էֆէնտիեէ թէվճիհ պույրուլմուշ տուր։

ՆԷՎԻՅԷ

Ինկիլիզ ղաղէթալարը, Ինկիլթէրրանէն ճիհաթը միխթէլիֆէսինտէ պիր չօղ գաղալար վուգու պուլուտուղունու պիլտիրիեօրլար։ Հավանքն պիրտէն պիրէ սօումասը իւղէրինէ, էքսէր նէհրլէրի պուղ պաղլամշ տբր։ Իւչ տէօրթ տէրիւ-գանլը, պուղ պաղլամշ օլան պիր չայքն իւղէրինտէն կէչտիքլէրի սբրատա, պուզդէրբէրէպնէհրտէ պօղուլմուշլար տբ։

Էէյքասթէ ճիվարբնտա պիր թագբմ գատան վէ էրքէք գէզագ օյնարքէն, նէհրին իչինէ տիւշիւպ, իչէրինտէն կնճ պիր գէզ պօղելմշ, վէ տիվէրլերի տէ բէք աղբր պիր հալտէ սուլքնմագտա իմիշլէր։

—Համպուկատան չէքիլէն պիր թէլեկրաֆա էօրէ, Կօսքֆրէյ նամ պանքէր, 25 միլեօն ֆրանդ աչբգա իպհարբ ֆիլաս էյլէմիշ տիր։

—Ֆաս սուլթանը թարաֆբնտան, Ֆրանսա ըէյսը ճիւմհուրը միսիս Կրէվիեէ էյլ ճինտէն օլմագ իւղրէ 8 աթ իրալ օլքնարագ, պունլարը թագտիէ մէմուր օլան սէֆիր չէհրը հալին 12 սինտէ Բարիսէ վասբլ օլմուշ տուր։

—Օսէսատան վարիտ օլան խապէրլէր, օրատա շրմէնտրֆէր ըսթասիօնու ճիվարբնտա սու եօլլարը թամիր օլքնբրքէն, ամէլէնին աօլու իւչ լոզմ պուլտրգլարբնը վէ պունլարքն աթէշ ալմալարը իւզէրինէ, պիր գաչ քիշինին մէճրուհ օլտրղնը, վէ պու լոզմիարը, Օսէսատա տէրունինտէ քիմէնէ պուլունմաեան պիր խաեէեէ կէօթիւրիւր թահթ էլ արզ պիր եօլքն ուճքնտա պուլքնտրգլարբնը վէ մէճրուհլար իլէ պունլարքն, տէմիր եօլ ըսթասիօնը ճիվարբնա լոզմ դաղբմագտան մագսէպլէրի նէ օլտուղունու. անդամագ իւզրէ թահգիգաթ իճրասքնա էմր վերիլմիկինի միւպէյեին տիրլէր։

ԱԶԳԱՅԻՆ

Մէքթէպի թբպպիէյի շահանէ շակիրտանքնտան օլուպտա, թարաֆբմբզա, դաղէթամբզտա տէրճ իսիլմէք իւղրէ, կէօղէ տայիր պիր պէնտա կէօնտէրմիշ օլան էֆէնտիյէ խապէր վիրիրիղ քի, վագտա անլաշբլտրբղքնա կէօրէ, մէղքիւր պէնտալերի շաեանը թահսին վէ միւթալաա տբր, լաքին, բէք չօգ իլմէ տայիր արէպի լուղէթլեր իլէ տօլու օտուպ, վէ անլէրի իսէ պիղ պիլէ լուղէթ քիթապքնա միւրաճաաթ էյլէմէքսիզին անլաեամաաբղբմբզ հալտէ, պիթթապի չօգլար հէչ պիր շէյ անլաեամաեաճագլարբնտան, մա թէէսուֆ տէրճինտէն սարֆը նազար իթմէքլիկէ մէճպուր օլմա շուղ տուր։

. .

Խապէր ալքնտրքնա կէօրէ, էհլիեէթ վէ լիեագաթբյա ղէվաթը մէգատիրշինասանքն թահսին վէ թէշէքքիւրինի տուվէթ իթմիշ օլան էտիրնէ առաջնորդու տրժ. Գէորգ վարդապետ, պազբլար թարաֆքնտան ալէյհինտէ զուհուրա կէլմէքտէ օլան առէմի հօշնուտի իւզէրինէ խութիֆա խտէրէք պուրաեա կէլմիշ, վէ պիր գաչ այ իչին Հայաստան թարաֆլարքնա պիր եօլճուլուգ իթմէք արզու վէ նիյէթինտէ պուլունմագտա իմիշ։

. .

Միւֆէթթիշլիք մէէմուրիյէթիյէ Մբսբրա կէօնտէրիլմիշ օլան արժ. Մկրտան տէր Հայրքն, լաղբմ կէլէն բարօրթօեու եաբարագ եօլճու օլմուշ վէ տիւնքի կիւն Խութանպօլա միվասէլէթ իյէմիշտիր։

Ղաղէթալարբմբզտան պաղբսը, միւմանիէյհ տէր Հայրքն, քէնտի մէէմուրիյէթինտէն պահս իթտիքլէրի սբրատա յէհինտէ եաղբպ, վէ պաղբլարը տախի ալէյհինտէ եաղմագտա խոէլէրտէ, հոգգտանիյէթին գանղի թարաֆտա օլուղու հէնուղ անդաշբլմամբզ օլուղունտան, պիզտէ պունտան դիեատէ պիր շէյ սեօյլէյէմէյիզ։

. .

Ֆբքնուղ վանահայրը դեր. Նիկողոս սրբազանքն, զուհուրա կէլէն գրդլարբն վէ 21 եաշքնտան աշաղը տէլիգանլբլարբն էվէնմէլէրինէ ասյա միւսաատէ օլունմամալը տբր, վէ օլ պատճառէ պիր գավի նիզամ գօնուլարագ, Պապը Ալիտէն տախի թաստիգ իթտիրիլմէլի տիր, եօգսա, էվէնիպ պիր իւքի սէնէտէն սօնրա չօճուգ վալիտէսի օլան պիր վալիտէ վէ պիր բէտէրին, էկէր սինէլէրի եիկիրմի պիրտէն էքսիք օլտուղու հալտէ, իսլամիյէթի դապուէ գալգբշմալարը զուհուր իտէր իսէ, «հէնուղ պունլար չօճուգ տբրլար» տէյէմէյիզ, չիւնքի չօճուգ օլան չօճուգ սահիպի օլամազ, վէ բիւշտի պիւլուղա հէնուղ վասբլ օլմամբզ տբր տէնիլէմէզ։

Վէ պէօյլէ իսթիտաաալարա, էվվէլինտէն սայիր Խրիսթիանլար վէ եէհուտիլէր իլէ իսթիշարէ խիլիպ տէ, պիլիթթիֆագ թէշէպպիւս օլունսա, պիզճէ տահա զիեատէ թէէսիրլի օլուր։

. .

Վադթիյլէ պուրատա ատլը շանլը պիր Ամբրոսիոս վարդապետ վարխտի մնալիմ տիւր. Էօյլէ պիր վարդապետ քի, Ներսէս սրբազան, անքն սէպէպինտէն, Փօրթուգալեան էֆէնտինին չբգարմագտա օլտուղու միւֆիտ վէ սէրպէսթ զաղէթաեը, քէնտի բաթրիգիլիկինին իլք սէնէլէրի մէյվէսի օլմագ իւղրէ, Պապը Ալիյէ պիր թագրիր եաղարագ եիկիրմի պիր եաշքնտան աշաղը օլան պիր խրիսթիեանքն, իսլամիյէթէ դապուէ գալգբշմալարը, պիլ իթթիխար մուվաֆֆագ օլտուգտան, վէ սօնրա մէրգում վարդապետի տէ պիր կիւն հուզուրունտան գօվմագլբղա մէճպուր օլմուշ իսէ տէ, հէր նասբլ իսէ արատան վագթթ կէչտիքտէն սօնրա, վէ զանն իտէրիղ քի էլինտէն, տիլինտէն վէ պէլասքնտան գուրթուլմագ նիյէթիյլէ, էլինէ պիր կոնդակ վիրէրէք Ռուսիաեա կէօնտէրմիշտիր քի, մէրգում վարդապետ, հէր վաղբթ Թիֆլիս զաղէթալարբնտա օգուտնտուղունա կէօրէ, օլվագբթտան պէրու, մէմլէքէթ մէմլէքէթ կէզմէքտէ, վէ կիւեա էրզրում թարաֆքնտա պիր ղիրաաթ մէքթէպի քիւշատ իյէմէք իւզրէ, քիլիսէլէրտէ քարոզլար վիրէրէք, խեանէլէր թօբլամագտա տբր։

Մէղքիւր ղաղէթալարտա օգուտուղունա կէօրէ, մէրգում վարդապետ չիմոիյէ գատար թօբլամբզ օլտուղու պէշ պին մրգտարի դարպօնու, իլէրուտէ էօյլէ պիր մէքթէպ այմագ իւզրէ, պիր պանգաեա թէէսիմ իթմէքտէ իմիշ։

Մէրգում վարդապետ ալէյհինտէ, Թիֆլիս ղաղէթալարբնտա օգուտնմուշ օլան պազբ շաեանը թէէսուֆ մալիսաթլարը, պաշգա պիր կիւն պէեան խտէրիղ։

. .

Հէր նէ գատար ղաղէթալարտա, Արզումանեան Ստեփան վարդապետ իչին, Հասունեան էֆէնտի հազրէթլերի մարիֆէթի վէ եախսատ մալիմաթբյա Փրկիչտէն գաչբրբմբզ, վէ վարդապետ սբֆաթբյա դաթօլիքլիկէ գապուլ օլունմուշ տէյի եաղբմբզ խսէ տէ, սօնրատան տա զբատբ եաղբտբղբ կէօրիլմէքտէ տիր։

Պու կիւնլէրտէ, Արժ. Օրմանեան Մաղաքեա Ծ. վարդապետին, պիզիմ քիլիսէյէ միւրաճաաթ իյէմէսինի թէպրիք զբմքնտա, ղաղէթալարտա պիր գաչ գբթա, միւհթերեմ զաթլար իմզասբյա մէքթուպլար օգտնմագտա օլուպ, վէ պու տէֆա Ֆիլիպէտէն Մարգար էֆէնտի Արթինօֆ թարաֆքնտան, միւմանիէյհ վարդապետէ կէօնտէրիլէն օ եօլտա պիր թէպրիքնամէնին սուրէթինին ղաղէթամբզտա տէրճի, պաղբ տօսթլար թարաֆքնտան արզու իտիլտիկինտէն, այնէն տէրճինէ միւսարատաթ իթմիշիզ տիր։

«Հոգեշնորհ Տէր,

«Վերադարձ հոգենորոգ առանցկալի Մայրենական գիրկ դողտրիկ եղեւ ապաքէն անսահման և անեղը ուրախութեանս պատճառ և առիթ։

«Զի յիսնամեայ ժամանակէ հետէ ի ճակատ և ի մթնոլորտ Մասեաց՝ գումարելոյ ամպոյն խստութեան սկսանի այլ եւս պարզիլ ի յօդ քաղցրասիւդ՝ ցնծութեան առաւօտու աւետարար, որ ի ծիր ծիրանափայլ աղեղան սիրոյ՝ խորշ զխորշիւ եօթներանքս ծածանելոյ յոսկեճաճանչ յեթեր հայրենեաց։

«Շաւիղ՝ ընդ որ էանց Պերճաշնորհ սրբութիւն ձեր հրեշտակն Հայոց մատանիչ ցուցանէր սիրելի հարազատացդ անվեհեր և անկասկած դիմել ընդ այն, ուրանօր պարտք, և հայրենիք, և ազգութիւնք, անձկակարօտ ակնդէտ մեան գումարիլ ընդ դրօշակ սիրոյ յասպարէզ Մխիթեան։

«Ես որ ի խորս սրտից համայն հայրենասիրաց տարրացեալ կայ ազդարարն անսիրհելի՝ հայրենեաց սէր նազելի զարթոյց զմեզ ի հեռուստ աստի երկոտղ գրութեամբ մատչելի ի շնորհաւորութիւն հոգեշնորհ սրբութեան ձերում։

«Զի յայն սակս հարկեցար ստանձնել զպարտաւորութիւն որ ինչ անկ է դարձուցանել զսիրտ Հարց առորդիս ի շահ և ի յօգուտ ազգիս, յայն սակս աճապարեցար ի յօդակապ միաւորութիւն՝ յորմէ միմիայն, վերակուսնելի է հանայն վերադարձ բարութիւնք տանն Հայոց։

«Վասն որոյ մաղթեմ ի Տեառնէ պահել զսրբութիւն ձեր անփարձ, անսասան յամենայն դժխեմ բազդին արկածից և կացցէ՛ք ողջ յամս յամայր իբրեւ զարբի բոցահրատ ցանդ զհայկազնէիւքս չաղտղել։

«Անձնանուէր համբուրիւ օրհնառաք աջոյդ

Մնամ միշտ արժանապատիւ

հօրդ հոգեւորի,

Մ-ԷԷ-Ր Ա.ԲԲԻՈՓ

1879 նոյ. 25

Փիլիպպօպոլիս

Կը յիշեն մեր ազնիւ ընթերցողք, թէ Դեր. Տ. Խորէն եպիսկոպոս Նար-Պէյ հրաման ստացած էր Պատրիարքարանէն, որ Բուսանիոյ այցելութենէն յետոյ Լոնտոն երթայ, եւ իր եղբօրը Աղա Յովսէփի ամուսնութեան պատգարուութիւնն ընէ։ Արդ՝ Պատրիարքարանը այս անգամ իմանալով, որ Աղա Յովսէփ արդէն երկրորդ անգամ Ռօթիլտ անուն Լատինացւոյ մը հետ իւր հայրենի տան մէջ ի ներկայութեան ազգականաց եւ բարեկամաց ի ձեռն պապական վարդապետի միոյ ամուսնացած է, փութացեր գրեր է առ Դեր. Նար-Պէյ թէ արուած հրամանը իբրեւ չեղեալ կը համարուի, եթէ ստոյգ է այս զրոյցը։ Իսկ Նորին գերապատուութիւնը պատասխանելով թէ՝ ինքը բնաւ տեղեակ չէ իւր եղբօրն արդէն ամուսնացած, եւ ամուսինը ողջ ըլլալուն, խոստացեր է տեղեկանալ, եւ միւս կողմանէ Պատրիարքարանէն վաւերական ծանօթութիւններ խնդրեր է։ Պատրիարքարանն ալ հաղորդեր է իւր ընդունած ծանօթութիւնները։ Այժմ կսպասուի Նար-Պէյ սրբազանի վերջին գրոյն, ինչպէս նաեւ մեք կը սպասեմք մեր կարծիքն ըստ այնմ յայտնելու համար։ (Փ.Ռ.Ջ.)

—Մարաշէն Պատրիարքարան գրուած նամակ մը կը ծանուցանէ թէ տեղւոյն միութեսարբֆութեան ներքև գտուած Աճէմլի կոչուած Հայ գիւղին բնակիչներն՝ ըստ սովորութեան ամառը դաշտը եղած ժամանակին Զէրքէսներն յիշեալ գիւղը գրաւեր եւ եկեղեցին ալ մզկիթի փոխարկեր են։

Գիւղացիք նախ Մազհար փաշային՝ եւ ապա Սայիտ փաշային քանիցս բողոքեր են, բայց մինչեւ յարդ իրենց իրաւունքը չեն կրցեր ձեռք բերել։ (Մ.-Է.)

ՔԱՆԻ ՄԸ ԽՈՐՀՐԴԱԾՈՒԹԻՒՆԵՐ

Ժողովրդեան մէջ ուղղագատ, հեռատես, փորձառու և ծանրաբարոյ մարդիկ եթէ ոյն ժողովրդեան ներքին կամ արտաքին գործերու տեսուչ և վարիչ ըլլան, այնքան համեմատաբար կրնան լաւ գործեր տեսնել և անոր ներկայն կանոնաւոր ու բարւոք դիրքի մը վերածելէ զատ, ապագայն ալ հետզհետէ աղէկ վիճակի մը ենթարկելու եղանակը ու ճամբայն յարդարել։

Ժողովրդեան մը բարոյական, մշտաւորական և նիւթական պիտոյքներն ու հոգերը, և ոչ մէկ տեղ տեսնուած չէ որ թեթեւ բարուց և տկար խելաց տէր մարդերու ձեռքը յանձնուի, վասն զի այդ կարգի անկարող մարդիկ բաղդին կայրբերմամբ կամ մանաւոր ազդեցութեամբ եթէ ժողովրդեան վերայիշեալ պիտոյից ու հոգերու մատակարարութեան կոչուին, այնքան փնտռներ ու ապականութիւններ կընեն, որոց տխուր հետեւանքները բազմաթիւ փորձերով մինչև այսօր մեր աչքին առջև կը տեսնենք։

Մենք եթէ ոչ բռնաբարուած գէթ կարծես թէ դատապարտուած ենք միշտ աղքատ գլխի և խիստ թեթեւ բարքի տէր մարդերու ձեռքը խաղալիկ ու գերի ըլլալ, և ընդհանրապէս անոնցմէ սպասել մեր ամեն բարոյական, մտաւորական և այլ կենսական պիտոյից բարելաւութեան ու յառաջադիմութեան միջոցները, մինչդեռ այն կարգի մարդիկներ տակաւին իրենց զաւակց բարոյական պէտքերը չեն կըրնար հոգալ ինչպէս որ պէտք է, իրենց կանանց չեն կարող խօսք հակըցընել ինչպէս որ վայելուչ է, ա՛լ ուր կը մնայ ժողովուրդը։ Քիչ մը խորհիլ պէտք է։

Եթէ աշխարհիս վրայ ժողովուրդ մը կայ որ անցեալէն դաս չառնէ ու չը զգաստանայ, իր կարողութիւնը, չափը ու սահմանը չը ճանչնայ, ան ալ կը պարտաւորինք ըսել որ մեր ժողովուրդն է։ Եթէ կայ ժողովուրդ մը որ օդային կամ ցնորական բաներէ հաճոյք զգայ, անկարելւոյն հետեւի միշտ իրական բաները բարձի թողի ընելով, ան ալ ցաւելով կըսենք որ մեր ժողովուրդն է, և Սմայլս գիտնականը կարծենք թէ մեղի նման ժողովրդոց համար ըսած է որ «հոգւով ստրկացած ազգերը ամենեին որոշ, պարզ և ուղիղ ընթացք մը չեն ունենար և չեն կրնար յառաջադիմել, այլ որ և է կառավարական ձեւի մը տակ իբրեւ դերի կը հպատակին և անզգայ իրերու պէս ձայն չեն հաներ»։ Այս կառավարական ձեւը ուրիշ մեկնութեան տալ պէտք չենք, այլ միայն մեր ներքին կանոնագրին այսինքն սահմանադրութեան արամադրած կառավարական ձեւը պէտք է հասկընանք։ Սահմանադրութենէ յառաջ իրաւ է որ մեր ներքին կառավարական ձեւը մասամբ իւիք դէշ էր, քանի մը մանաւորներու կամքէն, հաճոյքէն կամ տեսութենէն կախուած էր մեր գործերու կիրառութիւնը, եւ ոչ ինչուեցաւ և անոր տեղ կանոնագիր մը եկաւ որ թէեւ ժողովրդեան պարտքը ու իրաւունքը որոշ, որոշ գծած էր, սակայն դժբաղդաբար գերագահութիւնը կղերին ձեռքը տուեր էր, այն հին դրութեան բեկորներուն, որոցմով ամիրայութիւնը կը շինուեր այն ատեն։

Ժողովուրդը այս կանոնագրէն օգուտ մը, զգալի արդիւնք մը տեսա՞։ մեր պատասխանը բացասական է այս մասին, վասն զի քանի տարուան փորձերը մեզ ցուցցին որ այս կանոնագիրը այնպիսի պատիժ մը եղաւ ժողովրդեան որմէ աւելի գէշը երեւակայել հնարաւոր չէր, և այս կանոնագրէն եթէ օգուտ մը կամ շահ մը քաղողներ եղան, անոնք ալ այդ կանոնագիրը իրենց ձեռքը երբեւ դրամագլուխ բռնող վատ մարդիկներն էին, որոնց չարաշուք անունը ժամանակագրական պատմութեան մէջ անցած է, և որոց տխուր յիշատակը դեռ ժողովրդեան մտքին ու սրտին մէջ կը մնայ։ Ժամանակին այդ կանոնագիրը գրողները սխալեցան, և այդ սխալանքը եղաւ որ ժողովրդեան վիճակը քառսի պէս խառնուրդ մը դարձուց։ Այս սխալը այն էր որ կանոնագրին մէջ ժողովրդեան ամեն տեսակ փափուկ և ծանր գործերը հոգեւորականաց ձեռքը յանձնեցին, փոխանակ զայն երկուքի դասելու և հոգեւորականները՝ աշխարհականներէն բաժնելու։ Այս ըսելով հոգեւորականները անարգել կամ զանոնք ժողովրդեան մէջէն արտաքսել պէտք էր ըսել չենք ուզեր, այլ երկուքին ալ անհրաժեշտ ըլլալը կը դնենք, բայց որոշել ըսելով կուզենք հասկցընել թէ կղերը չեղոք, մեկուսի և աշխարհային գործերէ հեռացած դրութեամբ, իրաւունք չէր կրնար ունենալ ժողովրդեան աշխարհային գործերու խառնուիլ, բայց կանոնագրին մէջ այս էական կէտը դանց ընելով, զայն խմբագրողները կասկած կուտան որ քիչ մը մոլեռանդութեամբ շարժած և ասով ժողովրդեան անտանելի տառապանաց ու վշտերու պատճառ եղած են։ Ժողովուրդը Աստուծոյ հետ հաշիւ մ'ունեցած ատեն միայն կղերին դիմել պէտք էր, բայց կանոնագիրը անոր թէ աշխարհային և թէ յաւիտենական գործերը երկուքը միասին կղերին ձեռքը տուեր էր, և ահաւասիկ այս գլխաւոր պատճառն էր որ իրեն խոչընդոտ եղաւ և չկրցաւ բարոյական և մշտաւորական շօշափելի յառաջադիմութիւն ընելու։ Ժողովրդեան աշխարհիկ գործերը կղերին ձեռքը յանձնել, կը նմանի լոյսը խաւարին հետ հաշտեցնելու անհեթեթ և ապարդիւն աշխատութեան, և որքան ծիծաղ կը շարժէ այս տեսակ փորձ մը նոյնքան ևս և աւելի եթէ կղերը աշխարհային գործերու խառնուի, վասն զի կը կրկնենք ամուսնութիւնը՝ արդիւնաւորութեան հետ հաշտեցնելու կը նմանի որ անկարելի է։ «Ժամանակը ամեն սխալանք կը սրբագրէ» ըսած է բանադատ մը, և մենք յոյս ունինք որ այս սխալն հետզհետէ կը սրբագրուի ժամանակին ձեռքով, եթէ ժողովուրդն ալ իր կողմանէ քիչ մը կամք ու ճիգ ընէ, և հոգւոյ ստրկութիւնը անհետ ընելով սակաւ ինչ ազատութեան կենսական շունչով օծուի և ազատութեան բարեկամները պաշտէ։ Ազատութեան և լուսոյ բարեկամներ մեր ժողովրդեան մէջ չեն պակսիր, բայց անշուք ու լուռ են, որովհետեւ հարկ եղած յարգանքը ու քաջալերութիւնը չեն տեսներ ժողովրդեան կողմանէ և ընդհակառակն յաճախ կը հալածուին ու կը նախատուին, ինչու, վասն զի քանի մը ճշմարտութիւններ հռչակեր, քանի մը իրաւունքներ և շահեր պաշտպաներ են որ իրենցը չէ. սակայն այլ հանրութեան։ Այս ընթացքը ընդդէմ ազատութեան և ճշմարտութեան բարեկամաց որ կըլլայ ժողովրդեան կողմանէ ինքնասպանութիւն է, և այն ժողովուրդը որ այնքան կոյր է և ինքզինքը ըսպանելու միջոցին չզգար ու չտեսներ զանազան գետնաքարշ կրքերով վարակուած, ոչ յառաջադիմութեան ընդունակ է և ոչ բարեւաւութեան, և այս տեսակ ժողովուրդ մը ամենեւին բարւոք ապագայ մը չկրնար ունենալ։

(Պ-ԷԷ,ԷԼ-Է ԽԷ-)

ԿԻՃԷ ՍՈՒԼԹԱՆԸ

(35)

—

օլան եիւրէքլէրտէն էկէրչի մուհապլէթ իղալէ խիրմէք խմէնիլիր իսէ, օ կիպիլէր իչին միւսթագպէլ տէհշէթլի, վէ էօմիւր տախի թասալը կէօրիւնիւր։

—Էօյլէ իսէ, տէտի տիւդ ֆէվգէլատէ մէ յեուսիեէթլէ, պաշըմըզը էեէլիմ, վէ հէնուզ հաեաթատա օլան գըզըմըզ իւզէրինէ, էօմիւշ տիւր կիպի աղլամաեա պաշլաեալըմ։

Տիւշէս ճէվապ վիրմէտիկինտէն, տիւդ չէօյլէ տէվամ իթտի.

—Պէօյլէ պիր ֆէտաքեարլըգ իչին, պէնիմ գուվվէթ վէ ճէսարէթիմ եօգ տուր. երկիրմի սէնէտէն պէրի տիր քի, ծան, պէնիմ սէպէպի մէսէրրէթիմ, զուրուրիեէթիմ վէ իւմիտիմ տիր։ Պինապէրին տէրտու միհնէթլէրիմալթընտա էզիլմէքսիզին, պու չէ,յլէրի զայպ իտէմէմ։ Պու հալտէ, էկէր ըաղըմ կէլիր իսէ, գըզըմըն աեագլարընա գաբանըպ, Բընէտէն վազ կէյմէսի, վէ Քէրժանըն զէվճէսի օրմասը իչին քէնտիսինէ ըէճա իտէճէյիմ։ Էվվէթ, տիզ իւզէրինէ կէլէրէք, էլէրիմի ուզաթարագ, վէ կէօպէրիմ եաշարմըշ օլարագ, մէզպուրէեէ նիեազ էյլէեէճէյիմ քի, հէր նէ գատար կէչիրէճէկի էօմիւր սէֆիլճէ օլաճագ իսէ տէ, պունը ասլա նազարը իթինաեա ալմաեարագ, հիչ տէյիլ իսէ, պէնիմ իչին եազամագլըգը ըէտտ իթմէսին։

—Սիզ պուրատա հէմ հաքիմ վէ հէմ սահիպ օլտուղունուզտան, միւրատընըզ վէհճ իւզրէ օլսուն, տէտի մատամ տը Սիմէօզ ֆէսիք պիր սէտտ իլէ։

—Ազիզիմ Պլա՛նչ, տէեու տէվամ իթտի տիւդ, պէնիմ տէ սիզէ պիր ըէճամ վար տըր։

—Պու ըէճանըզա պիր էմր մագամնտա իթտաթ իտէճէյիմ։

—Զանն իտէրիմ քի, պու վագըալարը վէ ծանըն իւզէրինտէ օլան մուխթարաեը մէզպուրէտէն կիզլի թութմագլըզա արթըգ հիչ պիր սէպէպսիզ գալմատը։

—Պէն տէ սիզին էֆքեարընըզ տաեըմ։

—Սիզ պու խըտմէթի տէրիւհտէ իտէ՞ըմիսինիզ, չինքի մեզպուրէնին, հագըգաթը հալի սիզին տիհանընըզտան իչիթմէսի միւնասիպ տիր։ Իմտի պարօն տը Քէրժան հագգընտա քէնտիսիյլէ գօնուշունուզ, վէ մէրգում իլէ ագտը իպտիլաճ իթմէքլիկին մէճպուրիեէթի միւքէտտէրէսինի քէնտիսինէ ըէճա իտէճէյիմ։

—Բէք իյի ամմա, պիլի՞ըմիսինիզ քի, չու էնտատէ սիզ քէօր քէօրունա իչ կէօրիւեօրսունուզ։

—Նէ՞ տիմէք իսթէեօրսունուզ։

—Շունու տիմէք իսթէեօրսամ քի, սիզ, քէնտի մուհապլէթի մասուսէնիզ իլէ, ծանըն, հաեաթատա գալմագ չարթըյլա, սէֆիլ օլսընա մուվաֆֆագաթ իտիեօրսունուզ։ Ֆագաթ, գըզընըզըն, նամուսու լէքէլէնմէքտէն իսէ, էօլմէսինի թէրճիհ ի՞թմէզմիսինիզ։

—Պլանչ, սիզ տէ բէք ալէա պիլիրսինիզ քի, պէն, հէր շէյի էօլիւմէ թէրճիհ իտէրիմ, լաքին նամուսուզլուղու էօլիւմէ թէրճիհ իթմէմ։

—Էօյլէ օլսուղու հալտէ, պըրագալըմ պաշդա ճիհէթլէրի, ծան իլէ թէէհհիւլ իթմէքլիկի արզու իթմէկէ միւթէճասը օլան զաթը, էհլի նամուս օլտուղունա, վէ գըզընըզա թագտիմ օլունան իսմին, սահիթէ պիր իսիմ օրմասըզընա էմի՞նմիսինիզ։

—Աճա՛յիպ, օլ պապտէ շիւպհէ՞ մի իտիեօրսունուզ, տէտի Մ. տը Սիմէօզ։

Տիւշէս զէվճինին քէլամընը գաթ իտէրէք,

—Սիզին տախի մալիւմիւնուզ տիր քի, պէնիմ պազը հիսսիեաթը մախսուսէմ, վէ թապիի թէրէտիւլէրիմ վար տըր, տէտի, ֆագաթ շու էանատէ մատտէ, շիւպհէ վէ թախմին իւզէրինէ օրմաեըպ, էմնիյէթի քեամիլէնիզ օրմագ, վէ պարօն տը Քէրժանըն կէրէք հալը մագիսի վէ կէրէք հալը հաղբրը իւզէրինէ պու կիւն վուգուֆիեէթինիզ պուլունմագ լազըմ տըր։

—Պու խուսուսատա հատտէն զիեատէ հադդընըզ վար տըր, ազիզիմ Պլանչ, պինապէրին պիր տագզգա պիլէ զայպ իմմէք խթէմէմ, վէ պու կիւն ագշամ օրմագտան էվվէլ, մէրգում հագգընտա մալիւմաթը սահիհէ իսթիհսալինէ իպթիտար իտէճէյիմ։

—Պու մալիւմաթը նէ՞րէտէն իսթիհսալ իտէճէքսինիզ։

—Իսթիհսալը մալիւմաթ իտէճէք օլտուղում մէնպա, բէք միւքէմմէլ տիր, շէօյլէ քի բօլիս նազարը Մ. Սարթին իլէ հիւսնի միւնասէպաթտա օլտուղումտան, միւմայլէյհ պէնի խօշնուտ իթմէք իչին, պիւթիւն տէֆթէրլէրի թահարրի իտէճէք, վէ էկէր պարտնուն կէչիրիկի էօմիւրտէ շիւպհէլի վէ սապգալը պիր հալ վար իսէ, պանա պիլտիրէճէք տիր։

—Օ հալտէ սիզ Մ. Սարթինէ՞ վագըթ պուլմատա կիտէճէքսինիզ։

—Նիմտի։

—Արապա հաղբրլաթմագ լազը՞մ մը տըր։

—Պիհուտէ տիր, չինքի պարօն տը Քէրժանըն կէլտիկի էանատէ, պնմէք իւզրէ օլտուղում արապանը պէյկիրլերի վէ սէյիսլերի հէնուզ պէնի պէքլէօրլար։

—Հայտէ կիտին, տո՞սթում, պէն տէ սիզին զայպուպէթինիզ էանասընտա վէ նիեաթընըզ մուճիպնճէ, սէվկիւլիւ գըզըմըզլա գօնուշաճազըմ, վէ սիզ կէլտիկինիզտէ, ծանըն վէրտիկի գարարը անլատաճագսընըզ։

Պու սուրէթլէ տիւդ իլէ տիւշէս պիրիպիրլէրինտէն այրըլտըլար։

Պատէհու Մ. տը Սիմէօզ, արապասընա պինիպ, բօլիս նէզարէթինէ տօղրու հարէքէթէ պաշլատը։ Այնի վագըթտա տիւշէս, տուա իտիպ, եիւրէկինի թահրիմ գըլաբգատան սօնրա, պիրինճի գաթա չըգտը, վէ գըզընըն օտասընա տօղրու իլէրլէտի։

18

ԳԻՐ ԳԱՐԱՐ

Ծանըն օտասը սահիհ պիր խորանա պէնզէյիպ, մէզպուրէնին կիւզէլլիկի կիպի գուսուրսուզ, վէ գալպի կիպի թէմիզ իտի։ Պու կիւնահսըզ օտանըն էշիյինտէն կէչիտիկինտէ, տէրունինտէ իգամէթ իտէն գըզճըզաղըն, մէլայիքէ միսիլլու պաքիրէ օլտուղունու անլատմագլըգ զանն իտէրսին քի միւմքին օլամագ իտի։

Մէգքիւր օտանըն մէֆրուշաթը բէք սաֆի, վէ ատէթա տիկէր պիր ասրա մախսուս օլուպ, դատընճա մնտալար վէ զէնտօսթլար տէվրինէ այտա չէհվէթէնկիզ տարաթ վէ սալթանաթ եօգ իտի։

Պէեազ թախթա գաբլամալը տիվարլար իւզէրինտէ, պիրի Մէրեէմ անէնին, վէ տիկէրի, հազրէթի Իսանընն չօճուգլուղունուն իքի թասվիրլէրի պուլունուպ, ապանօղտան

ԻԼԱՆԱԹ

ԼՍԱԲԱՆ

ԸՆԹԵՐՑԱՍԻՐԱՑ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

Ի Թարգմ. Բարեբ. Ընկերութեան

ՅՕՐԹԱԳԻՒՂ

Դ. ԵՐԶԱՆ Ա. ԵՐԵԿՈՅԹ

1879 դեկտեմբեր 13

Հինգշաբթի գիշեր ի ժամ 2 1/2

Հայերէն և Դարձերէն լեզուաց համար մէկը կը խնդրուի Պարսկաստանի Դավրեժ քաղաքի Ազգային ուսումնարանի մէջ դասախօսելու համար։ Նոյնպէս Հայերէնի և ձեռագործի տեղեկութիւն ունեցող վարժուհի մը, յիշեալ քաղաքի համար։ Եատ յարմար կը լինի եթէ երկու դասախօսք, այր և կին լինին, ուզողը պէտք դիմէ Ֆիլճանճբլար եօգուշու թիւ 19, պզնձի վաճառական Ֆէնէրճիեան Յովակիմ էֆ. վաճառատունը։

—

95 սէնէսի թղթրենի էվվէլներին եւ-կիրմի ալթընճը կիւնտե վագը սէնէյի մէրգումէ դասրմ իպթիտասքնտան 96 սէնէսի դասրմնա տէկին պիր սէնէյի քեամիլէ իսթիճար օլունմադ, վէ պէտէլի իճարլարը ըէշինան մալկյէ խազինէյի ճէվիրէսինէ թէէտկյէ վէ թէպիմ օլունմադ շարթը վէ չէրայիթի սայիրէ ելէ Պէյօղլունտա քեային Իզզէթ բաշա չիֆթլիկի իճարը, սիմ մէճիտիէ 20 ղրուշտան իւշ պին, վէ չիֆթիկի մէգրիւբ տէրունինտէ վագը Եազխանէ իճարը, լիրայի Օսմանի 100 ղրուշտան, պին "Ալի եիւզ ղրուշ պէտէլ իլէ մալիէ խազինէյի ճէվիրէսինտէն տէրտէսթի միւզայիտէ օլուշ, քեանունի էյիկի ըումինին երկիրմինճի կիւնիւ դարարը վէրիլէճէկինտէն, պունա թալիպ օլանլարըն եէվմի մէգրիւբտէն մուգատէմ միւթահիւալէրկյէ պէրաբէր Խազինէյի ճէվիրէյի մէրգումէտէ մարիտաթը ումումիէ մուհասէպէսինին իհալաթ օտաուքնա միւրաճաաթ իյլէմէլերի լալբմ կէլիր։ Մ.

Մուրատ օղլու Յակոբ էֆէնտինին հաւիլէսի Հօրորիք հանըմին, Ռիզա բաշայի մէրհումուն մախտումի իզզէթլու Ալի պէյ զիմմէթինտէ, Իսկիւտար մէրքէզի պիտաեէթ մահքէմէսի հուզուզ տայիրէսինտէ վէրիլէն պիր գրթա իլամ մուճէպինճէ, մահքիւպիհ ալաճաղը օլան մէպալիղին թէսվիհէսի զընիքնտա, մերի միւմայիլէյհին Դատը գարեէսինտէ Միւհիւրտար պաղընտա վագը պիր խանէ վէ պազչէտէ օլան եէտի հիսսէտէ պիր հիսսէսինին ֆիրուխթի մուգարրէր օլմաղէ, Թարիխի իլանտան պէշ կիւն, եան մուհարրէմ իւլ հիրամին օն սէքիզինճի կիւնիւ միւզայիտսինէ միւպատէրէթ օլունճաղընտան, իշթիրասընա թալիպ պուլունանլարըն, մահքէմէյի մէգրիւբ իճրա մէմուրիէթինէ միւրաճաաթ իյլէմէլերի։

Սմպարլըտա չիֆթլիկի հիմաեուն միշթէմիլթընտան օլան պ. չէնին 95 սէնէսի գասրմ նտան իթիպ ըէն, իսթ/ճարընա թալիպ օլանլարըն իշպու քեանունը եվվէլի ըումինին երկիրմինճի ընչէ պիհ կիւնինէ գատար խազինէյի խասսա իտարէ մէճլիսինէ կէլկէլի։ Մ.

LE REPRODUCTEUR

Ըրբոտիւքթէօր, եախօտ հէր կէօնա քեաղըտ իւզէրինէ եազըմըշ օլան պիր իպարէնին 10 տաղըգատա 100 ատէտ գօրեասընը ալմագ իշին եէնի պիրիճատ։

Զիրքիւր ըիա, վէ ֆիեաթը ճարի վէ սայիրէ 1 ֆրանգ իշին հէր պիր թիւճար մաղազասընա լիւզումի օլան իշ պու ալէաթ ղաեէթ էհվէն օլուպ եալընը Բարաքէօյտէ էնվայի ճէնս աեագ գապը թիւճարը միւսիւ ՏԻԱՄԱՆՏԻՍ ԵՕՐԿԻՍ. ՏԻՍԻՆ 5 նիւմէրօլու մաղազասընտա սաթըլը աթիտէքի ֆիեաթ իւզրէ։

Ղ. 1. . . ֆր. 7 | Պէրապէրինտէ պիր
» 2. . . » 14 | շիշէ տէ միւրէքքէպ
» 3. . . » 28 | վիրիլիր։

Ամարիճէն պիր շիշէ միւրէքքէպ ալանլար 1 ֆրանգ վիրմէլի տիրլեր։

ՍԱՀԻՊ ՂԱԶԼԹԱ.

ԿԱՐԱՊԵՏ Ե. ՓԱՆՈՍԵԱՆ

Առոտը եէլոփա վէ Գրոբլոբ վէ Դոնհեոֆ վէ Հարոնիշլոբ

ԻԼԱՆԸ ՄԻՒՀԻՄ

Վաբօր իլէ թահթա քէսմէ.քտէ օլան ֆապրիգամըզըն մամուլաթընտան, Սթանպօլտա Քէրէստէճիլէրտէ չըգմազ սօգաղտա 47 նիւմէրօլու էրմօգրաթի բաբաաօբուլօնընն, վէ Գալաթատա Գալաֆաթ եէրինտէ 2 նիւմէրօլու Հաճի Եօրկինին մաղազալարընտա վէ Պէյօղլունտա բաբաղ քէօբրիւսիւնտէ Մանկասար պահճէսինտէ քէրէստէճի Իվան Քօզմիսի վէ Իւսկիւտարտա Պալապան իսկէլէսինտէ Նօ. 120 քէրէստէճի տիւքքան՝ ընտա պուլունտուղու պէեան օլունուր։ Պատէղին մաղազալարըմըզընտա տլա ճինտէն պէօյիւք քիւչիւք քէրէսթէլեր պուլունճաղ տբր։ Մամուլաթըմըզ պիր սիյաղ իւզրէ օլուպ, միւմքին մէրթէպէ ազ թէլէֆ օլտուղունտան, իսթմալինտէ խայլը իտարէ վէ թէսարրուֆ վար տբր։ Թօբտանան միւշթէրիլէր, Գալաթատա Մէրթէպանի սօգաղընտա 17 նիւմէրօլու մաղազատա վէքիլի Մ. Ֆլամօրա միւրաճաաթ իթմէլէրի լալբմ մէլիր։

Շարբ Կէօշվէ Գոմբանեասը

ՖՐԱՆՍԸԶ ՎԱԲՕՐ ԴՈՒՄԲԱՆԵԱՄԸ

Մ. ԲԱԴԻ ԷՆԷ ՎԷ ԴՈՒՄԲ.

Մարսիլիա իլէ Բօթի պէյնինտէ նիզամընտա վաբօր իշլէթտիրիր Վաբօրլար, հէր այըն 15 վէ 30ընճը կիւնլէրի Մարսիլիատա նհարէքէթ իտէրլէր։

Վաբօրլար Իսթանպօլտան հարէքէթ իտիպ տօղրու վէ չաբուգ սուրէթտէ Մարսիլիաա վասը օլուրլար։

Մէօղ նամ վաբօր սեպտեմբեր 50 տա Մարսիլիատան, վէ Նոյեմբեր 7 տէ Իսթանպօլտան հարէքէթ իտիպ Բօթիյէ ազիմէթ իտէճէք տիր։

Մարսիլիաեա իլք սէֆէրի Արմէնի նավաբօր իճրա իտէճէք տիր։

Նավլուն վէ մալ եիւքլէթիմէք վէ մահիմաթը սայիրէ ալմագ իշին, սահիպի իմզաեա միւրաճաաթ օլունա։

ՍՃԷՆԹՕ
ԲՕՊԼԷՆ ԲԼՊՈՒԼ
Մօմհանէ սօգաղը, Ն. 114

ԴՕՍԹՕՐ ՎԻԷՍԷՆԹԱՆՆԷՐ

ԴՕՍԹՕՐ ԵՆՆԻՆ, ԹԻՆԹԱՆ ՍԱՆՊԱՐԱՆԻՆ ՎԷ ՍԱՆՊԱՐԱՆԻՆ

Ամէն տէ ատէտ ղէհէ ֆէնէ գէլմէ մէճբուրիյէթ, Գալաթատա սօգաղընտա, 2 վէ 23 նիւմէրօլու Ամանա Ամանա Ամանա